

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, pone-
deljkom in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisil važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo
vraj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas
do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov ured-
ništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at
Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Položaj v Aziji

Sredi silnih napetosti, v katerih se vije Evropa, prihaja posamič vesti z Daljnega vzhoda, ki jih more evropska javnost le bolj površno vzeti na znanje, ker je pač preokupirana s svojimi lastnimi težavami in stiskami. Toda pri količnejšem ogledu se pokaže, da so tudi dogodki na Daljnem vzhodu skoro ves ta čas v vzročni zvezi z evropskimi, in da jim zato gre še večja pozornost, kakor bi jim šla že samim po sebi.

Pomlad je prinesla s spremembo vremena brz novo dogajanje na kitajskih bojiščih, to pot v znamenju kitajske ofenzive. Napovedovala se je že dolgo, saj so že pred tedni poučeni viri trdili, da se Čangkajšek pripravlja k novemu naskoku na japonske okupacijske sile. Prav iz okolice maršalove so se ponavljale take napovedi, ki naj bi svetu dokumentirale, da Kitajska še nikakor ni na koncu svojih moči. Ofenziva se je v zadnjih dneh sprožila na več bojiščih, tako na severu kakor v sredini in zlasti na jugu, kjer pripovedujejo vesti iz kitajskega vira o dobrih uspehih v smeri na Kanton. Menda ne rečemo preveč, ako karakteriziramo, da domala ves svet želi junaškim kitajskim borbem uspeha, toda kljub temu je treba prihajajoče vesti sprejemati z dokajšnjo previdnostjo. Zakaj že ponovno se je zgodilo v teku dveh let, da so poročali o zmagah kitajskega orožja, pa se je potem izkazalo, da je šlo dejansko vendarle samo za bitke manjšega obsega, za borbe, v katerih so se Japonci umikali po prvem presenečenju, potem pa kmalu prešli v ofenzivo in s svojo premočjo v tehniki in oborožitvi zopet obvladali Kitajce.

V teku zime so se Kitajci gotovo opremili z novim in boljšim orožjem in se s tem pripravili na ofenzivo večjega stila. Iz francoske Indokine, iz britanske Indije ter iz Rusije so jim prihajali vojni pripomočki, dasi z velikimi težavami. Okrog Kantona je bil kitajski poraz lanskega leta presenetljiv, a pokazalo se je, da so ga zagrešili lokalni faktorji. Ako je res, kakor se je poročalo, da Japonci tja sploh niso bili vrgli večjih bojnih sil, bi se moglo nemara res dogoditi, da bi bila bojna sreča naklonjena kitajskemu orožju v večjem obsegu. Nedvomno bi pomenilo to velik uspeh in zavzetje Kantona bi silno dvignilo tudi kitajsko nacionalno odpornost in moralno. Že bližnji dnevi bodo v tem pogledu prinesli jasnost.

Dočim so dogodki na bojiščih Kitajske pretežno brez neposrednih odnošajev do sodobne mednarodne napetosti, pa se je imenoval Daljni vzhod prav pogosto zadnje čase tudi direktno v zvezi s sodobno svetovno krizo. Doslej je veljalo, da je bila za japonsko politiko napetost med evropskimi narodi odnosno državami vedno ugodna, saj ji je omogočala izveči iz zadrege drugih koristi zase. Toda to pot se zdi, da je celo za Japonce situacija dokaj kočljiva. V političnih krogih širom sveta so se vršila te zadnje tedne razmotrivanja, kakega zadržanja je pričakovati od Japoncev za primer, da se v Evropi zares zgodi nesreča, pred katero vse trepetajo. Podoba je, da so na Japonskem samem naziranja o tem jako različna.

Dejstva, ki imajo tu svojo odločujočo vlogo, so naslednja: Pred nedavnim je japonska vlada po svojih uradnih predstaviteljih podala zastopnikom zunanjega tiska izjavo, da jo pakt s totalitarnimi državama veže smo napram kominterni, ne pa v drugih pogledih. Hkrati so iz Tokia zagotavljali, da se v sporu med demokratičnim in totalitarnim taborom nikakor ne smatrajo identificirane s protidemokratskim blokom. Resnica je sicer, da niso vsi faktorji na Japonskem istega mnenja in uveljavljajo se vplivi ljudi in krogov, ki bi se radi popolnoma naslonili na činamične države, toda dobro informirani poročevalci zatrjujejo, da prevladuje zmerno gledanje na stvari. V Tokiu menijo, da bi mogla participacija na svetovnem konfliktu prinesiti državi mnogo rizika in vsekakor brez primere, več škode nego nevtralnno zadržanje. Eminentna vloga, ki jo zavzema Amerika v evropskem sporu, ni mogla ostati brez posledic za japonsko javno mnenje. Nedvomno zadržanje, ki ga je pokazala Amerika s tem, da je poslala svojo vojno mornarico zopet v Tihi ocean, je napravila velik vtis. Ne more biti dvoma o tem, da Amerika sama ne bo začela vojne zoper Japonce, dasi je očitno, kje

so simpatije odločujočih ameriških faktorjev v borbi med Kitajci in Japonci. Ako pa bi začeli Japonci sovražne operacije zoper francoske in britanske postojanke ob Tihem oceanu, je intervencija Amerike neizbežna. Ta pa bi mogla spraviti v nevarnost prav vse do sedaj dosežene uspehe napram Kitajski.

Tudi napram Rusiji se Japonska ne nahaja v najsijajnejšem položaju. Sedaj, ko se bliža že druga obletnica kitajske vojne, je pač Japonska že precej omajana v svoji stvarni bojni pripravljenosti, dočim so ruske sile sveže. Tudi če bi bila Rusija angažirana na evropski strani, menijo v previdnih in realno mislečih japonskih krogih, bi mogla še vedno oddajati prav velik del svoje orjaške bojne sile na Daljni vzhod in nemara v bistveni meri pripomoči k japonskim težavam, tako da bi se več ne dale popraviti.

Da ti japonski previdni pogledi na stvari niso prepesimistični, se sklepa po izidu rusko-japonskih pogajanj o japonskih ribiških pravicah v ruskem obrežnem morju na Daljnem vzhodu. Silno dolgo so se vlekle ta pogajanja in trdovratno so vztrajali Japonci na tem, da jim ostanejo v spornem ozemlju pravice ribištva neokrnjene. Toda končno se je le izkazalo, da je bila ruska trma močnejša in da so morali Japonci popustiti. Povojna zgodovina rusko-japonskih odnošajev ne beleži dosti takih primerov in more se reči, da je sporazum med Tokiom in Moskvom glede ribištva že prav velik ruski uspeh, pa znamenje, da je ruska sila na Daljnem vzhodu faktor, ki so ga Japonci začeli gledati z drugačnimi očmi nego dosedaj. Rusi so se branili, priznati japonskim ribičem pravico do ribarjenja v obrežnih morjih, kakor so jo imeli dosedaj, sklicujoč se na dejstvo, da so bili med ribiči preoblečeni japonski oficirji-ogleduhi, pa da bi mogli biti tudi še za naprej. In tako se je zgodilo, da so se morali Japonci odreči večjemu številu ribiških lovišč v obrežnih morjih, a so zato dobili le skromno nadomestilo drugod, v nenevarnih področjih. Ta ruska diplomatska zmaga je tem pomembnejša, ako jo primerjamo s poprejšnjimi japonskimi pretnjami, češ, da bodo poslali vojne ladje za ribiči v sporne vode, da jih ščitijo v izkoriščanju njihovih starih pravic. Toda nič takega se ni zgodilo, marveč so se raje vdali v kompromis, veljaven za dobo enega leta.

KONVENCIJA SLOV. ŽENSKÉ ZVEZE SE BLIŽA

Chisholm, Minn.
Krasna je pomlad tukaj v Minnesoti. Vreme je lepo in vse je ozelenelo, da izgleda kot v sončni Kaliforniji. Vse je bolj veselo kot po navadi, kajti navadno je meseca maja tukaj še precej mrzlo.

Samo še dva tedna imamo do konvencije Slovenske Ženske Zveze, na katero se vse živahno pripravljajo. Tudi članice sosednjih podružnic nam veliko pomagajo, da bo lepši uspeh. Sesterska ljubezen in marljivost sta lepi lastnosti, posebno pri ženskah. Tako je v Minnesoti. Tako lepega sporazuma med članicami in podružnicami, kakor je v Minnesoti, se ne najde povsod. Tako lahko po pravici zapišemo, da vlada med nami resnična sesterska ljubezen. Le tako naprej do cilja!

Začetek konvencije bo v nedeljo 21. maja, ki bo trajala do 25. maja. Na konvencijo ste prijazno vabljeni vsi, moški in ženske. Ne bo vam žal, kajti videli boste veliko lepega, zanimivega in izobraževalnega. — V Zarji je bil prioben konvencij program in ste ga gotovo že prebrali. Vendar se

mi zdi umestno da tudi v tem listu nekaj o tem zapišemo, kajti Amerikanski Slovenec je povsod zelo priljubljen in ga z veseljem prebiramo. Program konvencije je torej sledeči:

V nedeljo 21. maja popoldne ob 2 uri bo parada, potem nastop vezbalnih krožkov. Zvečer nastopijo podružnice sosednjih naselbin, ki bodo podale prav zanimiv program. V ponedeljek ob 9 uri bo sv. maša za žive in mrtve članice, zvečer bo pa zvečin večer. Program za ta večer bo uredila ga. Albina Novak, urednica "Zarje", ki bo hranila nekaj posebno lepega za ta večer. — V torek se bodo kazale premikajoče slike iz stare domovine. Te slike še niso bile kazane v Minnesoti. Zanimivo bo gledati vaše rojstne hiše, kraje, mesta in vasi, kjer so tekli zibelke vaših mladih dni. Gledali boste hribe in ravnine, ceste in pota po katerih ste hodili, videli vaše sorodnike in znance. Posnetih je toliko slik, da bo vzelo nad dve uri časa, predno boste vse videli. Slike se bodo kazale v Junior High School. Po končanem kazanju slik bo plesna zabava v Community Build-

ing. — V sredo večer se vrši slavnostni banket v počast delegatinjam. Kaj vse boste videli ta večer, vam ne morem popisati. Pridite in videli boste in se boste čudili pestrosti tega večera. Med drugim bo ta večer tudi kronanje konvencije kraljice. Ves program bo tako izpeljan, da vam zagotovimo, če boste navzoči, da vam nikdar ne bo žal tega večera, ki ga boste prebili na tem slavnostnem banketu ter se boste zadovoljni vračali na svoje domove in se še dolgo potem spominjali na konvencijo SZZ.

V imenu podružnice vas ob blizu in daleč uljudno vabim, da pridete omenjene konvencije dni na Chisholm, kjer se boste razveselili na mogočih bilih na težave življenja. Ob enem boste imeli tudi prilichnost, da se spoznate z glavnimi uradnicami in delegatinjami vseh podružnic. — Na veselo svidenje na Chisholmu v dnevih konvencije.

Poročevalka

SMRT SLOVENSKEGA PIONIRJA

Cleveland, O.

Vrste slovenskih pionirjev v Ameriki postajajo od dne do dne redkejšje, kajti neizprosna smrt kruto gospodari med njimi. Zopet si je izbrala za žrtev moža, ki je veliko sodeloval ter pripomogel pri razvoju slovenskega Clevelanda. Ta pionir je bil Martin Hribar, ki je preminul 30. aprila letos v Charity bolnišnici. Pokojnik se je rodil 11. novembra leta 1872 v Zgornjem Tuhinju pri Kamniku in je bil najmlajši v družini desetih otrok. Bil je brat preč. g. monsignora Vitusa Hribarja, župnika na slovenski župniji Marije Vnebovzete v Clevelandu.

Ranjki je prišel v Ameriko pred 46 leti in sicer z očetom, nalašč za to, da bota navzoča pri novi maši, ki jo bo brat, oziroma sin Rev. Vitusa Hribar zapel. Pokojni Martin in njegovi oče sta bila tudi edini pri- čel, ko je škof Horstman podelil Rev. Vitusu Hribarju mašniško posvečenje v semeniški kapeli dne 29. julija leta 1893 ter sta bila tudi navzoča pri njegovi novi maši, katero je Rev. Hribar daroval takoj drugi dan po posvečenju v cerkvi Lurške Matere božje na Broadway. Dočim je oče po enoletnem bivanju v Ameriki odšel zopet v staro domovino, je brat Martin ostal pri bratu novomašniku, kateremu je bil za kuharja, mašnega strežnika in cerkovnika skozi pet let. Stanovala sta v majhni kolibi na Hamilton Ave., nasproti semenišča. Od tam je bila njiju dnevna pot k šolski kapeli sv. Petra, kjer je prvi slovenski duhovnik v Clevelandu maševal, brat Martin mu pa stregel pri maši. To se je vršilo skozi leto in dan, dokler niso kupili prostora ter začeli postavljati novo slovensko cerkev na Glass Ave., katero so posvetili v čast sv. Vidu. Ko se je to zemljišče kupilo, je bilo grčasto ter imelo vse polno kotanj. Ta valoviti svet sta pokojni Martin skupno z Mr. John Piškom zavravala in vso zem-

ljo razvozila po širnem prostoru, da je bil zvrnan, kot je še dandanes; zato ga preč. g. monsignor priporoča vsem faranom sv. Vida, kakor tudi znanec in prijateljem v pobožno molitev, ker je pokojni storil veliko dobrega za to slovensko cerkveno občino. — Ne dolgo za tem se je Martin poročil in otvoril trgovino z jestvinami na St. Clair Ave. Od tam se je čez nekaj let preselil na Superior in Ance Rd. kjer je ostal do svoje smrti. Zapustil je žalujčo vdovo Katarino in osem otrok, ki so že vsi odrasli in, so dovršili katoliško višjo šolo. — Pogreb pokojnega Martina se je vršil iz cerkve sv. Tomaža Akvinskega s slovesno črno peto sv. mašo, katero je daroval njegov brat preč. g. monsignor Vitus Hribar ob asistenci č. č. gg. kaplanov Rev. Josipa Česnika in Rev. Fr. Baraga, za kar se jima družina umrlega toplo zahvaljuje. Rt. Rev. monsignor T. Mahon, župnik cerkve sv. Tomaža je pa imel za pokojnim govor. — Poleg že omenjenih č. č. gg. duhovnikov je prisostvovalo pri pogrebu še devet drugih č. č. gg. duhovnikov. Navzoč je bil tudi Rt. Rev. Msg. McDonough, vodja in rektor semenišča. Pokojni Martin Hribar je pokojna na Calvary pokopališču. Z njim so položili v grob lep kos zgodovine clevelandskih Slovencev. Bog daj večni mir in pokoj njegovi duši! R. I. P. E. T.

45 LETNICA K. S. K. JEDNOTE JE TUKAJ

Chicago, Ill.

Gotovo je že vsem znano, da skupna chikaška društva spadajoča h KSKJ prirede veliki shod in romanje v Lemont in sicer 11. junija. Vsa ta društva prav uljudno vabijo vsa sosednja illinoiška društva, spadajoča pod okrilje KSKJ., da se nam pridružite. Zlasti se vabijo društva iz bližnjih naselbin, kot Joliet, Waukegan, Elmhurst, So. Chicago, Pullman, Milwaukee, West Allis, Sheboygan, Summit, Bradley, La Salle, Springfield, Peoria, Wenona, Aurora, Rockdale, DeKalb, itd.

Nad vse lepo bi bilo, da bi bila udeležba iz vseh naselbin, da bi bila tako zbrana skupaj zares velika družina sobratov in sester. Tako bi skupno kar najbolj slovesno proslavili 45 letni jubilej naše KSKJ. — Menim, da bi si ne mogli zbrati primernejšega kraja in tudi ne lepšega, kot je ravno Lemont, kjer je naša slovenska božja pot, kjer nas pričakuje Marija z Brezij. Tako bi se pri Mariji Pomagaj vsi skupno zahvalili za premmno prejetе dobrote ter jo ob enem prosili še nadaljnega varstva. Gotovo se premnogi še spominjate kako lepo je bilo v starem kraju. Kako daleč smo se podali peš na eno ali drugo božjo pot. In če si bil tako srečen, da si lahko šel na Brezje, kako zadovoljnega si se počutil. Proti cerkvi grede so romarji, peli romarske pesmi, drugi molili in med vso to množico so bili bolni in po-

Dogodki

med Slovenci po
Ameriki

Žalostna vest

Joliet, Ill. — Tukajšnja rojakinja Mrs. Mary Papeš, rojena Grahek, je prešla te dni iz stare domovine žalostno novico, da ji je v vasi Lokve št. 6 pri Črnomlju na Dolenjskem umrla njena najmlajša sestra Rozalija Radoš, v starosti 27 let. Omožena je bila samo devet mesecev. Zapušča žalostnega moža Jožeta in mater staro 69 let, dve sestri; Ano omoženo Jerman in Antonijo omož. Petric. Tukaj pa zgoraj omenjeno in strica Jožeta Grahek v Montani.

Rojak umrl

Reading, Pa. — Tukaj je pretekli teden umrl Peter Črnič. Pokojni je bil doma iz Beden pri Črnomlju na Dolenjskem. Zapušča ženo in deset otrok.

Poroka

Cleveland, O. — V cerkvi sv. Vida sta se preteklo soboto poročila Miss Rose Mary Lekan, hči Mr. in Mrs. John Lekan z East 77th St. in Charles F. Koman s St. Clair Ave.

Vesti iz Argentine

Buenos Aires, Argentina. — Društvo Triglav v Rosario si je zgradilo svoj lastni Slovenski dom, katerega otvoritev se je slovesno vršila v nedeljo 23. aprila. — Tukaj v Buenos Aires, je umrl rojak Ivan Vidič, star 40 let. Doma je bil iz Gorenjega Nekovega pri Kanalu na Goriškem. Zapušča ženo in hčerko, doma pa mater brata in sestro, v Jugoslaviji tri brate. — Po kratki bolezni je umrla Cecilija Lukman, rojena Seljak, doma iz Bukovega pri Idriji. V Argentini zapušča moža in 4 nedorošle otroke, katerih najmlajši je star komaj mesec.

Rojenice

Calumet, Mich. — Nedavno so se mudila v tukajšnji bližini vile rojenice, in obiskale družino Mr. in Mrs. Frank Klariča ter jim podarile lušno deklico. — Pri družini Mr. in Mrs. Joseph Vertin so pa pustile krepkega dečka.

habljeni, ki so z zaupanjem da zopet pridobe ljubo zdravje hiteli k Mariji. Mnogi so bili tudi uslišani, kar pričajo svetne table v Marijinem svetišču in številne bergle. — Ker nam je torej ravno sedaj, dana tako lepa prilika, da to romanje ponovimo in to pot k naši brezijski Mariji v Lemontu, zakaj bi se ga ne udeležili v velikem številu. Če si tako srečen da imaš zdravje in vsega dovolj za življenje, pridi in zahvali se Mariji. Če pa imaš kake prošnje, položi jih na njen oltar. To bo prav gotovo najlepši način proslave 45 let (Dalje na 3. strani)

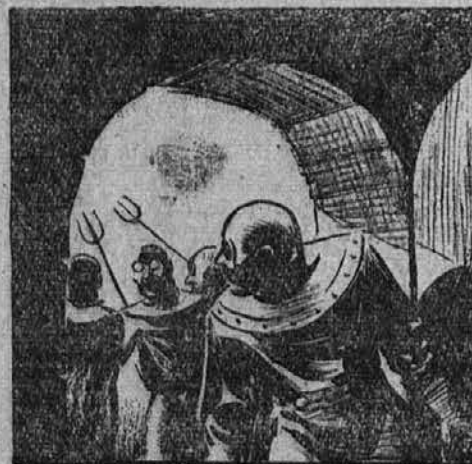
"TARZAN IN PREPOVEDANO MESTO"

(114)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

Ko so Atkinovi vojaki, oboroženi z dolginimi sulicami pridri v dvorano, je Tarzan spoznal, da ne bo več mogoča rešitev skozi zračno dvorano, koder so prišli. Tarzan je uvidel, da jim ne preostane drugega, kot boriti se nasproti mnogo večji sili. Zmagati ali poginiti, drugega izhoda ni.

Tarzan, Brian Gregory in Lavac, so bili pripravljeni boriti se do smrti, niti mislili niso na to, da bi se podali. Toda kaj je s Herkufo? Na veliko začudenje se je Herkufo, ki se je dosedaj tako hrabro boril, ob prihodu vojakov, nenkrat umaknil skozi neka vrata. Ali namerava izdati?

Silno presenečeni so bili vojaki, ko so enkrat vdri v prestolno dvorano. Po tleh so ležali mrtveci, ranjeni so stekali in vse vprek je bilo omeđevano s krvjo. Najbolj pa so se čudili, da so se proti njim postavili v bran trije ptomi. Toda kmalu je bilo konec njihovega presenečenja.

"Tukaj le, ti trije!" je pokazal eden ptomov vojakom na tri preoblečene ptome. Takoj po teh besedah je eden vojakov že napadel s sulico. Junaški Tarzan je krepko vhtel svoje trirogo kopje in spretno odbil napad. Ostali vojaki so pa bili prepričani, da bodo te tri pač kmalu zmagali.

POZOR!

Pogaj na številke poleg naslova in imena. Ako ti je naročnine potekla, obnovi jo in pomegal listu!

KANONIK OMAN 60-LETNIK

POGLED NA RAZSTAVO

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje s 2. strani)

Beseda o tem in onem

ZAKAJ SMO IN MORAMO BITI PROTI KOMUNISTOM?

Piše: And. Tomec

Zakaj smo? Ali morda zato, ker nečemo, da bi kdo postal komunist, če komunist postati hoče, ker hočemo komu zabraniti in preprečiti, da se komunizma ne oklene, ker nečemo pustiti vsakomur prosto voljo, da o samem sebi sam odločuje, ker hočemo komu kratiti njegovo osebnostno svobodo, da stori kar sam hoče, da se odloči za kar se odloči sam hoče, da se oklene kogar in česar se sam hoče, da ima idejo katero sam hoče, da dela in žrtvuje kar in za kar sam hoče, da živi in ravna kakor je njega volja?

Ne. Iz tega stališča nismo proti komunistom in proti temu, da kdo hoče biti komunist in da s komunisti simpatizira. Če kdo hoče komunist kot tak kakoršen je v resnici, je to njegova zasebna stvar, njegova lastna zadeva, v kateri ima pravico sam odločevati. Da smo mi, da moramo biti proti komunistom, je po vsem kaj drugega vzrok.

Smo proti komunistom zato, ker oni pri agitaciji za komunizem in pri njega razširjanju ne oznanjajo tega, za kar v resnici gre, ne oznanjajo komunizma, temveč oznanjajo demokracijo, kar je vse kaj drugega kakor komunizem in kar je s komunizmom v največjem nasprotju. Z eno besedo: oznanjajo demokracijo, širijo pa komunizem, kar se pravi, da lažejo, sleparijo in goljufajo.

Smo torej odločno in neizprosno proti temu, da bi se lagalo, koga sleparilo in goljufalo. Če hočete širiti komunizem, ga širite pod njegovim pravim imenom, pod njegovo lastno firmo, a ne da ga z demokracijo pobarvanega izdajate za demokracijo, da s tem ljudi varate in goljufate. Ravnajte pošteno in odkrito in povejte resnico, za kaj vam gre. Če pa drugače nimate uspehov, pa mirujte, sicer vas nemoremo in nesmemo pri miru pustiti.

Saj nimamo nič proti temu, če se kdo hoče odločiti za komunizem iz svojega lastnega nagiba, a da bi koga, ki se odloči za demokracijo, pridobili, da se ne vedoma odloči za komunizem mesto za demokracijo, proti temu pa smo in moramo biti, če ne čemo biti vam podobni lažniki, sleparji, varalice in goljufi, zavajalci svojega naroda in sovražniki iste demokracije same. Vsakdo naj ve, zakaj se odloči, naj pozna to, za kar se odloči, da ve, zakaj se za to odloči, da ve kaj sprejme, a ne da se odloči za nekaj, kar ne mora ali kar ne pozna.

Tudi nismo proti tistim katolicanom, ki v svoji slepoti hočejo podpirati komunizem in si

ga želijo. Ako tako slabo želijo samim sebi, svobodno jim. Vsaj jaz bi ne imel nič proti temu, če bi se že jutri dali komunistom žive žgati ali si od njih dali glavo odsekati.

Samo lagati, slepariti in goljufati ne! Vsaka stvar naj velja za to, kar tudi v resnici je; komunizem naj velja za komunizem in ne za demokracijo, za demokracijo naj pa velja samo demokracija.

Kolikor ljudi bi naši komunisti zastoj skušali pridobiti za komunizem, če bi jim povedali, da jim gre za komunizem, toliko jih ogoljufajo, ko jih pridobijo za komunizem pod krinko demokracije.

Kdor glede ene stvari laže, temu tudi glede drugih stvari ni verjeti in ker naši komunisti glede komunizma tudi lažejo, zato so zmožni še tudi drugih laži in sleparij. Proti takim ljudem je potreben najodločnejši boj.

Kdor ni sovražnik, ta ni prijatelj. Kako more kdo biti koga prijatelj, če ni sovražnik tega, kar mu je v škodo in nesrečo?

Zato kdor ni sovražnik dela in agitacije naših komunistov za komunizem pod krinko demokracije in antifasizma, ta ni prijatelj naroda, ni prijatelj katolicanov, ni prijatelj delavstva in ne prijatelj demokracije, ker vsi ti imajo od komunizma le škodo in nesrečo.

Zato če imamo kaj ljubezni do naroda, do svojega bližnjega, če nam je kaj za njega blagor in srečo, če nam je kaj za resnico, za pravo in resnično demokracijo, potem je naša dolžnost, da smo odločno proti delu in agitaciji komunistov med nami in da proti njim resno nastopamo.

Niti enega človeka ne smemo pustiti, da bi zapadel lažnjivi in goljufivi komunistični propagandi pod krinko demokracije, katerega še moremo pred isto obvarovati.

Mislím, da bi tudi č. gg. duhovniki nič več ne storili, kakor le svojo dolžnost, če bi tudi oni v svojih cerkvah vernikom razložili in pojasnili, da pri delu in agitaciji "demokratov" in njih lista "Naprej", ne gre za drugo, kakor za komunizem, da bo tako glede tega čela naša javnost kar najbolje informirana.

Oglasi v "Amer. Slovincu" imajo vsikdar uspeh!

POSUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

V blag spomin

DRUGE OBLETNICE SMRTI

naše nepozabne sestre

Marije Krefel-Gasnik

rojene v vasi Doblečina, fara Marija Nazaret, Jugoslavija, ki je preminula dne 19. maja 1937 v Indianapolis, Indiana, še vedno obžalovana od njenih sester in bratov.

Draga nam sestra

Ponižna, skromna, delavna si bila, s tem je ovencena tvoja gonila. Naj Sonce tamkaj lepše ti sije, Tam imaš nebeške tovarišije.

Počivaj mirno v tihni tam jami, Hrup tam posvetni več te ne drami. Za vedno odromala ti si od nas, Saj tam boš tudi večni dom za vse nas.

Zalutajoči SESTRE in BRATJE tukaj in v stari domovini. Indianapolis, Ind., v maju 1939.

Kar na newyorški mednarodni razstavi pade naprej v oči, je 700 čevljev visoki trioglati stolp in pa velikanski posnetek zemeljske oble, največji kar je bil še zgrajen. Obe znamenitosti se vidite na gornji sliki.

pravi vojni ga ne bo mogla nikoli prakticirati. Tudi manevri bi se morali voditi v smislu operativne obrambe, in sicer tako, da dobe vodje in čete ter po njih tudi ljudstvo zaupanje v moč te obrambe. Napadalne akcije, ki bi se morale v vojni končati z uničenjem napadajočih čet, se ne smejo propagirati. To ne uničuje ofenzivnega duha, temveč odpira samo napadne predstave, ki bi v vojni lahko postale usodne. Podjetnost je treba krepiti z aktivno obrambo in s podžiganjem volje, da bi se položaji obdržali do skrajnosti, sovražnik, ki bi morda vdrl v deželo, pa vrgel nazaj. Operacije naj bi se vodile ne v prehitrem tempu, temveč premišljeno, s skrbnim sodelovanjem vseh vrst orožja in z vestnim izrabljanjem teren-skih razmer. Končno daje von Muralt še podrobne nasvete, kako naj bi reformirali sistem manevrov.

Izvajanja priznanega švicarskega vojaškega strokovnjaka so zanimiva, ker kažejo tudi s strani švicarskega demokratičnega duha. Mala Švica si ne more in si ne bo dovoljevali osvajalnih poz, v kolikor se mora po sili razmer baviti z oboroževalnimi in sličnimi zadevami, se bavi z njimi le z defenzivnega stališča, to pa temeljito. Če bi šlo povsod res samo za obrambo lastne dežele, tedaj bi bilo vojne more kmalu konec ali pa bi celo postala nemogoča.

RAZNOTEROSTI

BOMBA UBILA DVA DEČKA

Evanston, Ill. — Trije dečki, višješolski dijaki, namreč 16 letni Donald Ellingwood, 15 letni Jack Person in 14 letni H. C. Heffner, so se zadnjo nedeljo popoldne spravili na nevarno delo, namreč, da so neko železno cev nabasali z eksplozivnimi snovmi in napravili iz nje nekako bombo. Zanašajoč se pri tem preveč na svoje znanje — prvi od njih je bil izvršten učenec kemije — so ravnali skrajno ne previdno, dasi ju je zadnji, Heffner svaril, in posledice niso izostale: Bomba se je razpočila s tako eksplozijo, da so jo slišali več blokov daleč, in dva, Ellingwooda in Persona ubila, Heffnerja pa znatno ranila.

KAJ JE TAKT

Takt opaziš, če ga ni. Takti se ne moreš nikoli naučiti, samo lepega vedenja se lahko naučiš. Takt je tisti "fair" za ozračje v sobi, za žarke, ki izhajajo od ljudi in reči.

Takt je beseda, kretnja, molk na pravem mestu.

Takt je glasha duše.

Kralj Edvard VII. angleški, je bil posebno takten. Ko je bil perzijski šah na obisku pri njem, je jedel beluše in je glavice odgrizoval, konce je pa metal zadaj za svoj stol. Kralj Edvard je takoj storil kakor šah, ne da bi le z očesom trenil.

KNJIGA KI IMA NAJVEČ BRALCEV

Dunajski vseučiliški profesor Warzbach je raziskoval, katere knjige ljudje dandanes

največ berejo.

Iz orientalskega kulturnega kroga stoji pravilice iz "Tisoc in ene noči" na prvem mestu. Izmed starih Grkov so se najbolj razširili Homer, Ajksilos, Evripides in Sofokles, izmed Rimljanov pa Virgil, Horac in Ovid, med Italijani imata prvenstvo Dante in Boccaccio Španska literatura je zastopana s Cervantesovim "Donom Kihotom". Defoe, Shakespeare in Swift zastopajo Angleže, izmed Francozov pa sta se Voltaire in Moliere bolj razširila nego Zola, Dumas in Balzac. Med Nemci gre prvenstvo Goetheju.

EMIGRANTI V ŠVICI

Iz Bazla poročajo, da živi v Švici trenutno 12 tisoč emigrantov iz raznih evropskih držav.

DENARNE POŠILJATVE

nakazujemo za Jugoslavijo, Italijo in vse dele sveta po dnevnem kursu. Prejemniki dobijo lenar na dom po pošti. Včeraj so bile naše cene:

ZA DINARJE:	
Za \$ 2.40.....	100 Din
Za \$ 4.70.....	200 Din
Za \$ 6.80.....	300 Din
Za \$10.70.....	500 Din
Za \$21.00.....	1000 Din
Za \$41.00.....	2000 Din

ZA LIRE:	
Za \$ 6.30.....	100 lir
Za \$12.00.....	200 lir
Za \$29.00.....	500 lir
Za \$57.00.....	1000 lir

Vse pošiljave naslovite na:
JOHN JERICH
1849 W. Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

nega jubileja naše K. S. K. Jednote, zato udeleži se ga tudi ti, da ga skupno proslavimo.

Ta dan, 11. junija, bo na hribu na prostem ob 11 uri sv. maša. Po maši kosilo za vse, nato govori in ob 3 uri popoldne blagoslov, po blagoslovu pa razvedrilo na hribu. — Udeležimo se vsi in tako pokažimo, da smo vsi brez izjeme za napredek naše KSKJ. Petinštiridesetletnica se slavi samo enkrat, zato pokažimo, da smo res dobri člani in članice in da smo složni. Pripeljimo s seboj tudi svoje prijatelje in znance, da z nami slave ta naš veliki dan in se z nami zabavajo. — Da bomo pa ob tej priliki tudi za Jednoto kaj dobrega napravili, sklenimo vsi, da bomo privedli v njene vrste vsak po enega dobrega člana. — Ko nagovarjate kandidate za pristop v našo KSKJ ne glejte samo na število, glejte da dobimo v naše vrste dobrega člana ali članico. Ni dovolj da ta in oni samo govori in pripoveduje, kaj je vse dobrega napravil za Jednoto, pa nima pokazati nobenega napredka. — Je še veliko staršev, ki še nimajo svojih otrok zavarovanih pri KSKJ. Prosim, vpišite jih, kar bo prav gotovo v vašo in njihovo korist. Zlasti je primerno jih zavarovati sedaj, ko lahko izberete za nje kakoršnokoli zavarovalnico. Zato vsi na delo, da za 45 letnico KSKJ pridobimo kolikor mogoče veliko novega članstva.

Kar se tiče natančnega programa, bo poročano v Glasilu K. S. K. Jednote, kakor tudi v Amer. Slovincu. Glede teh, ki nimate svojih avtomobilov, bodo za udeležence iz Chicage na razpolago busi in sicer z 22nd street (Cermak Rd.) in Wolcott Ave. prej Lincoln St. Vožnja za tja in nazaj bo samo 50c. Tikele na bus lahko dobite pri spodaj podpisanih. — Apeliram na vse odbornike (ce) društev, da pridno agitirate za veliko udeležbo. Zberimo se skupaj vsi, da bo letošnja udeležba ob proslavi 45 letnice Jednote v Lemontu zares tolikšna, kakoršne Lemont še ni videl. Upam, da, prepričan sem, da bodo zastopane vse zgoraj omenjene naselbine. — Sporočeno mi je bilo od glavnih odbornikov KSKJ, da se bodo vsi udeležili te proslave. Izjemno bodo morda izostali samo tisti, ki so predalec. Kar se tiče postrežbe, bo najbolje preskrbljeno.

Znano je menda vsem, da so v Lemontu že začeli z zidavo novega semenišča in samostana. Prepričan sem, da so vsi člani in članice KSKJ prijatelji Lemonta, zato vem, da vas bo zanimalo videti kje bo stalo novo poslopje. Mnogi izmed vas greste vsaj enkrat na leto v Lemont k Mariji Pomagaj. Sklenite da bote letos opravili svoje romanje na zgoraj omenjeni dan. Tako bo tam zbrano zares veliko število. Pridite od vseh strani, da nas bo velika družina. — Pozdrav čitateljem in naročnikom.

John Terselich,
predsednik zdr. društev

Prireditve, ki so oglašane v "Am. Slovincu" so vedno uspešne.

Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9. zjutraj do 8.30 zvečer.

Prihodnji ponedeljek dne 22. maja 1939. bo slavil veleč. gospod kanonik John Jerome Oman, slovenski župnik pri sv. Lovrencu v Newburghu-Clevelandu, Ohio, ter predsednik Baragove Zveze v Ameriki svoj šestdeseti rojstni dan.

Ni mogoče! Poreče ta ali oni, saj kanonik Oman je še mlad

RT. REV. J. J. OMAN

val nemški jezik in tudi angleški. Za prvo sv. spoved, za birno in sv. obhajilo, ga je pripravil veleč. g. Ciril Zupan, zdaj zlatomašnik-župnik v Pueblo, Colo. Potem je več let trdo delal in si služil svoj kruh. Toda čez nekaj let ga je dvignil Gospodov klic, ki ga je vabil v duhovski stan. Leta 1901. se je vpisal v benediktinski zavod sv. Janca, kjer se je šolal do leta 1909. Nato je z dovoljenjem škofa premenil semenišče ter bil posvečen v mašnika dne 26. decembra 1911. Takoj drugi dan je pel novo mašo v domači farni cerkvi, kjer je bil tudi ordiniran. Čez dober teden je nastopil kapelansko službo pri sv. Vidu v Clevelandu. To je bilo 5. jan. 1911. V clevelandski škofiji deluje za tem vsa ostala leta. Do 21. sept. 1915. kot kapelan pri sv. Vidu, odtedaj naprej pa ves čas, kot župnik cerkve sv. Lovrenca v Newburghu. Dne 12. marca 1936. je bil imenovan od ljubljanske vladike prevz. škofa Dr. G. Rožmana častnim kanonikom.

Naš šestdesetletnik si je tekom let stekel velike zasluge ne samo v krogu svoje župnije, marveč pri delu za vse ameriške Slovence. Nikdar se ni strasil dela za narod, bodisi to pri društvih, organizacijah, jednotah, ali kjerkoli. Kakor zvest sin, je vsakokrat, kadarkoli ga je narod potreboval in prosil za pomoč pri kakem delu, pokazal svojo naklonjenost in iz njegovih ust se ni čula nikoli odklonilna beseda, če mu je bilo le mogoče kaj pomagati. Tako smo ga videli dvakrat pri težavnem delu kot duhovnega vodja pri KSKJ. Zdaj ga vidimo na čelu Baragove Zveze, dasi je doma na svoji veliki in obširni župniji preobložen z delom, kjer se trudi, da newburškim Slovincem postavi krasno novo cerkev.

Naš vrli šestdesetletnik je tudi velik prijatelj katoliškega tiska. Vedno ga toplo priporoča svojim faranom, ker ve, da dokler bo katoliški tisk v domovih njegovih župljanov, bo s tem katoliški duh najbolje zavarovan.

Vrlemu zaslužnemu cerkvenemu dostojanstveniku list "Amerikanski Slovinc" najiskreneje čestita k njegovi šestdesetletnici! Bog živi našega bivšega Nadvojvodo in želimo, da mu da Gospod še mnogo let plodovitnega delovanja med svojimi dragimi farani in med Slovenci v Ameriki!

—n.

ŠVICA JE PRIPRAVLJENA

Uradna korespondenca švicarske vlade, ki posveča zadnje čase svoja poročila v veliki meri oboroževalnim in obrambnim vprašanjem švicarske dežele, objavlja izveček obsežnega članka divizionarja Johanneesa von Muralta, ki ocenjuje kritično dosedanje priprave za obrambo te dežele in daje navedila, kako naj bi se stvar v bodoče vodila.

Von Muralt poudarja v začetku svojega članka, da je naloga švicarske vojske v primeru vojne nevarnosti ta, da se razmesti na mejah in pokusi z naslonitvijo na obmejne utrdebe preprečiti sovražniku vsak poskus dostopa na švicarsko ozemlje. Če bo hotel sovražnik vdreti, bo uporabil na določenem odseku velike sile in bo napadel z mogočno premočjo. Računati je s tem, da mu bo ta vdor mogoče uspel, saj je Švica majhna dežela, ki se ne more pomeriti z velikanskim številom baterij vseh kalibrov, oklopnih vozil in letal. Švicarska vojska bo morala tedaj stremeti za tem, da obdrži svoje položaje na nenapadenih delih meje in da z rezervami ustavi sovražnika ter ga s protivnim napadom vrže nazaj. Če sile za to ne

bodo zadostovale, ga bo treba ustaviti vsaj pred položaji zadaj. Operativna naloga švicarske vojske je torej vedno v obrambi. Čim bolj bo ta aktivna, tem večje bo upanje za uspeh.

Von Muralt razpravlja potem podrobneje o značaju švicarskih mej, ki potekajo povsod ob mogočnih vodnih tokih, gorskih verigah in jezerih, tako da se dade že po naravi dobro braniti. Najvažnejša naloga švicarske obrambe je po tem takem ta, da onemogoči sovražniku prehod čez mejne vodne toke, da obdrži višine srednje dežele in da v visokem gorovju zapre vse prehode.

Nato kritizira znani vojaški strokovnjak način, kako so v Švici doslej vodili manevre. Glavno težišče je bilo pri teh manevrih na odkritem srečanju s sovražnikom, bitk za položaje niso nikoli temeljito vežbali. Napade pa so vadili vedno z nezadostnimi pripomočki. Dogajalo se je to, da so manevrska vodstva pri bitkah za prehod čez kakšno reko že v naprej skrbela za to, da je moral prehod uspeti.

Takšen način bojevanja pa je za Švico nesmiseln, kajti v

“Podkrnoški gospod”

Dolores Wieser: — ROMAN — Poslovenil Janez Pucelj.

“Hej, Rudeš, danes bova obiskala prav žlahtnega lisjaka!” mu pripoveduje Lenart, ko gre doli po stopnicah. Rudeš sedi gospodu ponosno na rami in reče: “Piu, piu!” in je popolnoma iste misli.

Ob Vankerti lahno jaha Lenart. Pogovarja se s sokolom, mu da, da odleti in ga spet kliče nazaj. Nato jaha spet dolge daljave in mračno molči. To žali Rudeša, da hudo ščetini perje okoli vratu.

V Vetrinji so v prelaturi že nažgali sveče, okna žare rdeče skozi mrak. Ob velikih vratih in na porti, kjer je še pred nekaj leti vladala svečana tihoča, lenarijo danes hlapci žlahtnih gostov in zapeljujejo starega vratarja, da bi šel z njimi kockat.

Ko prihaja Lenart do vrat, priskočita dva samostanska hlapca in mu primeta stremena. Spremita ga po širokih stopnicah gori pred prelaturu v malo dvorano, kjer vidi, da zidarji in slikarji še niso dodelali. Razrušene stene so skrbno zakrite z oleandrovim grmičjem in razpraskanah oškropljena tla so nagosto potresena z zelenim listjem.

Stranske duri se odpro in Lenart mora ta trenutek požreti smeh: rjav mladenič stopi skozi duri, je oblečen v kaj čudno kratko srajco in ima zlat trak v razkustranih, kodrastih laseh. Na dlani strahoma ziblje plitvico in klecajoča gorjanka koja se noče nič kaj podati h klasični obleki.

Medtem ko gleda Lenart še ves oveseljen za čudno prikaznijo, odpro sluge velika dvokrilna vrata v novo slavnostno dvorano. Val luči in vonjave in barve se vlije v hladni prostor pred dvorano in tamna zmeda glasov omami za trenutek novega gosta.

Tedaj ustrumni podkrnoški prošt ponosno postavo in stopi v dvorano, kjer se takoj obrne mnogo tujih obrazov po njem.

Opat Virgilius, ki se mu na prsih iskri dragocen križ, mu prihihi veselo naproti. “Salve, amice!” zakliče in razprostre roke. Lenart se malce začudi, da ga opat pozdravlja tako po domače, ko je bil vendar samo enkrat z njim, pa pozdrav opatov mu da nekaj samozvesti in tako stisne ponudeno mu belo roko kar se da priščno.

Pripravljali so se vprav, da bi sedli za mizo. Virgilius popelje prošta takoj na sedež blizu sredine mize, ki je bogato okrašena z rožami in srebrom.

“Sem bil že obupal, da bi vas danes videl. Dame so se že jezile name, da vam nisem poslal še posebnega sla. Glejte, kako so zdaj zadovoljne!”

Zares se zaiskre od povesd vsečno zročče oči po plavalasem mladeniču, ki mu “božanstveni Virgilius” izkazuje toliko časti.

“Človek kar ne more verjeti, da mu je mati kmečka ženska! Lej, Berta, kako pozdravlja gospodo!” zasepeče rudečelasa Veronika Velceneška plavalasi tetki.

In čudovito lepa, blede gospa bogatega pliberškega rudniškega gospoda Hakla poda Lenartu drobno roko in se smehlja kakor vzhajajoča luna. Ne reče nobene besede, zakaj sramuje se, da ne bi kdo slišal njene slabe nemščine, ki se ji vse smeje.

Je Grkinja; jo je pripeljal mož iz Benetk. Šušlja se, da jo je odkupil od pristaniškega krčmarja, v čigar krčmi je bila za plesalko. Vendar ji ni moči — in to obžalujejo vse gospe na vso moč — nič več kaj drugega slabega očitati.

Ko “prošt Lenart” slednjič le sedi pri mizi in pregleda družbo, vidi, da so vsi navzočni bogato okrašeni z zlatom in dragulji in oblečeni v žamet in kožuhovino. Hipoma ga postane sram usnjenega suknjica in misli, da pač zato vse gleda nanj. Toda to je le za trenutek, ima se koj spet v oblasti.

Medtem ko razpolavlja nežno postrv, mu zleti nehotoma Rudeš od stolovega naslonjala in zafrfota nad mizo. Nežno živčgljaje se spusti na belo ramo dami, ki sedi Lenartu naposev nasproti. Lenarta prevzame rahel strah, ko spozna v nji svojo sestro, Hemo iz Žrelca. Za misel dolgo pomišlja, kako naj jo pozdravi, tedaj naredi srebrosivi sokol selec, ki se vzpne za gospodično, vsemu oklevanju kraj in konec: ljubosumni ptič se vrže pihajoč na vsiljivega Rudeša in ta trenutek se razprede nevaren ravs in kavs dami okrog plavalase glave. Lenart skoči na noge, presunljivo zazvigne, da se zdaj tudi divji Rudeš kar zdrzne, vendar plemenita žival ne odjenja prej, dokler ne seže roka gospodova krepko med divja kljuna in jo prime za vrat.

“Oprostite, plemenita gospodična!” reče Lenart, ko ima razdraženega sokola spet krepko na prsih.

Hema se smehlja. Lepi, beli obraz ji ne kaže nobene sledi strahu ali zmede.

“Me je spet spoznal,” reče mirno. “Ampak vam teče kri?”

Sele zdaj opazi Lenart rano na roki; urno si obriše kri ob rokav. Tedaj se deklici poglobi smehljaj v ustnih kotih. Potegne ličen robček iz nedrija in mu ga oviče okrog rjave roke, še preden more Lenart ubraniti.

“Koliko sreča, kogar negujejo rožnati prsti,” se sladka gospod na Hemini desni strani.

Gospodična dvigne jasne oči k Lenartu in reče:

Moram večkrat narediti kaj takega. Oče tudi tako naredi.”

Pri teh besedah se spet nasmehne in si za šalo obriše vitko, žilavo roko ob rokav svetle obleke.

Lenartu mahoma oči popolnoma porinijo od sreče. Iz njenih mirnih besed in tihega, ponosnega obličja ga pozdravlja njegova kri, njegova nraga. Pa koliko jasnejša in čistejša od njega mora biti ona, da ji imajo oči tako nepremično globino in ji morejo biti besede tako polne nje same!

Lenart se prikloni, preden se vrne na svoj sedež. In čepav ga ljubezniva Ana s Sekule in lepa Leonštajnerica kaj iz vsega srca milujeta zastran rane, mu visi pogled vendarle še vedno na nežni, plemeniti podobi sestre Heme. Bolj kakor sladki pogledi in zdihljaji vseh lepih dam pri mizi ga je osrečila preprosta, zvesta prijaznost sestrina.

“Slast je gledati vaše obličje, gospa Nikseta,” vzklikne vprav Virgilius vzhicen v Lenartovo premišljevanje.

(Dalje prih.)

LISTNICA UREDNIŠTVA

Naše dopisnike smo že šte- zbirajo za razne zbirke kot vilnokrat prosili, da naj bodo kratki v svojih dopisih. V marsikaterem dopisu bi dopisniki v kratkih stavkih bolje povedali, kakor pa da opleta- jo z besedami na široko in dol- go brez potrebe. V listu je vedno prostora premalo. In če ga nam dolgi dopisi vzame- jo, potem zmanjka prostora za druge stvari, kot za razne poučne članke in drugi slični material, ki ga mnogi pogre- šajo. Pazili smo že dosedaj, pa bomo skušali za naprej še bolj, da bomo nekatere pre- dolge dopise krajšali po po- trebi. Tudi ne bomo ob enem in istem času objavljali po dva ali več dopisov slične vsebine. Dalje prosimo vse tiste, ki

zbirajo za razne zbirke kot zvonove ali karkoli za stari kraj ali za druge namene, in nam potem pošiljajo seznam darovalcev za objavo, da takih objav ne moremo sprejemati med dopise, ker v listu nam manjka prostora. Seveda kdor hoče take sezname objaviti, jih naj objavi, ampak le kot plačano objavo. Tega naj nam nihče ne šteje v zlo. Ne mi, ampak radi prostora v listu in radi reda smo primorani tako ravhati. Društvom pa, ki včasih porabijo precej prostora v listu za razne prireditve, bi pa priporočali, da naj se lista, ki se bori za obstanek ob prireditvah spomnijo tudi s ka- kim oglasom.

ZA OBNOVITEV VAŠE ZAVAROVALNINE

proti ognju, tornadu in avto nezgode, kakor tudi, kadar potrebujete notarska dela, pokličite me po telefonu: KENMORE 2473-R ali se pa zglaste pri:

JOHN PRISEL
15908 Parkgrove Avenue
CLEVELAND OHIO
ZASTOPNIK 'AMERIKANSKEGA SLOVENC' IN
PRODAJALEC HIŠ.

Jacob Gerend Furniture Co.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.
Telefon: 85 — Res. 4080-W

AVTOMATIČNA ELEKTRIČNA

Postrežba
z vročo vodo

Zdaj po nizki ceni!

1c
ELEKTRIKE
za segreti vodo

Hitro in z lahkoto
instalirano v kuhinji,
kopalnici ali kleti

✱ Dovolj vroče vode dobite za številne vrste uporabe nemudoma... avtomatično... kadar imate električno postrežbo za vročo vodo. Da dobite vsa dejstva o avtomatičnem električnem gretju vode, obiščite svojega najbližjega trgovca z električnimi potrebščinami, ali prodajalno s pohištvom, železnino ali department trgovino. Ali se pa oglasite v katerikoli Commonwealth Edison Company trgovini v sosesčini ali "downtown".

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

Pisano polje

J. M. Frank

Zarki.

Ista igra. Ko so pričeli "Slovaki" brenati proti Čehom, so zalivali oči in govorili le o avtonomiji. Kakor hitro se je pa prikazalo nekaj upov, da jo dobijo, so takoj leteli v Berlin in kušili Hitleru škornjo, da jim pripomore do polne svobode (?). In to zdaj imajo. Kdo jo ima? Ali res pristni in zavedni Slovaki? To je nekaj oseb, ki so se znale vsiljiti pastirskim in kmečkim Slovakom, ker ti pristni Slovaki niso imeli druge inteligen- ce. Meni se je že prej dozde- valo, da morajo biti ti "voditelji" navadni mažaroni, to- raj narodni odpadniki najgrše vrste, ker so pač iz duhovni- ških vrst. Nek list v Parizu je zdaj odkril, da sem prav slu- til Slovaška "svoboda" — je de- lo slovaških mažaronov. Člo- vek se moraš pri takih razme- rah vprašati, ali je sploh za Slované kaka količak vredna narodna svoboda mogoča? Ko pride pristen Slovan do malo več svobode; razbija in ruši in podira, da nič kaj, in ker ni zidanja, pridejo takoj drugi elementi, ki stojijo v službi že vse drugih elementov, in vse poderejo.

Stavim, da se bo v Jugosla- viji ponovila prav ista igra. Že danes vidim nekaj. Do nekih razgovorov je prišlo, ko je Jugoslavija v kleščah. Neki pravijo, da je zdaj že prepo- zno, bi imelo biti pred 10 leti. Vprašam, ali bi bilo sploh mo- goče pred 10 leti? Ali bi se bili Hrvatje zadovoljili z neko avtonomijo, ko so tedaj kriča- li že po popolni svobodi in Ju- goslavije niti imenovati niso hoteli?? In danes? Smrt Ju- goslavije je vprašanje le ne- kaj dni, pa še danes govorijo le o "takozvani" Jugoslaviji, toraj je nočejo, in danes, ko je le nekaj razgovorov, da bi se Jugoslavija vsaj malo bra- nila, ko bi bilo nekaj edinstva, že danes vidim, da celo kato- liški (??) krogi zahtevajo "potpuno slobodu", in jim ni za kako federativno Jugoslavi- jo. Slovence in Srbe naj zlo- mek vzame, pa ti otročiči ne vidijo, da bo vzel isti zlomek tudi nje. Drugi (v Parizu pri konferenci) so hoteli dati Slo- vanom nekaj svobode, in iz- gleda, da Slovani sami še to svobodo podirajo, in zdaj, ko je Chamberlain izjavil, da ga ne briga, kaj vse se tam na vzhodu dogaja, in mu je tudi Daladier prikimal, in bi mo- rali Slovani sami nekaj sezida- ti, pa se kažejo ali nezmožni, ali pa pravi mojstri pri podira-

nju lastne hiše. Kadar' bodo po- litični hlapci ali pod protekto- ratom brez državljanskih prav- ic, bodo vlekli ti slovanski otročaji kakor voli in šutili.

Le bolj za spomin. Menda se je bivši predsednik Beneš te dni izjavil, da bi bili Sovjeti pripravljeni priti Čehom na po- moč tudi brez Anglije in Fran- cije. Dvoje je mogoče: morda bi se bil Hitler ustrašil, ko bi bili prišli na pomoč vsaj s par bombniki. Niso prišli, poslali so le komunista Dimitrova, ki je hotel zmedo še bolj zmesi. Drugo je, da se Čehi sami niso hoteli boriti, zato niti Sovjeti niso se mogli. Beneš bi bil od- stopil, da se izogne borbi in za- brani klanje. Lepa poteza, žal, da tudi hudo žalostna, ko gre v franže najbolj napredna slovanska država. Morda se mora Beneš sam pred javnostjo malo oprati, morda hoče Sovje- te pokazati pred javnostjo v le- pi luči? Ako je le količak upa- nja od strani Sovjetov, da se polomija kdaj popravi, bi Be- nešu pritrtil, da zavzema tako stališče, dasi pri grozni polo- miji ni dosti pričakovati, vsaj neka odločnost bi pa utegnila biti prej na mestu, ako bi se bil, kakor trdijo, Hitler malo ustrašil te odločnosti. Po toči.

DRAGOCENA NAJDBA
V RAZVALINAH

Italijansko prosvetno mini- strstvo v nekem poročilu nava- ja, da so v razvalinah Pompe- jev izkopali dragoceno najdbo, ki presega vse dosedanje. Iz- kopavanja so se intenzivneje začela, in so kronana že z uspe- hi. V razvalinah neke patricij- ske hiše so v omari, ki že sama na sebi predstavlja veliko redkost, našli majhen slo- no- koščen kipec indijske boginje Lakshmi, žene boga Višnu, ki so jo Indijci častili kot bogi- njo lepote in rodovitnosti. Pr- vič v zgodovini se je zgodilo, da je v starih bivalcih v Sre- dozemski hotlini prišla na dan umetnina, ki je nedvomno in- dijskega porekla. Ta dragoce- ni kipec iz Indije dokazuje, da je stari Rim v dobi svoje veličine živahno trgoval prav z Indijo. Trgovska pot je vo- dila preko Arabije in Črnega morja v Aleksandrijo, kjer je bil že rimski svet.

POZABLJENA VAS

V francoskem gorovju Jura leži mala vas Santas. Nedavno je župan tega gnezdeca vložil na notranjega ministra prošnjo, naj se upravne oblasti za božjo voljo pobrigajo tudi za njegovo gorsko občino. Pritožba navaja, da razpada farna cerkev, gasil- ska brizgalnica praznuje letos stoletnico, v županovi pisarni vi- si slika že davno umorjenega predsednika. Nad 50 let ni v ob- čino nobenega kontrolorja, edi- na vez so uradne okrožnice, ki pa jih občani vsled modernega jezika niti več ne razumejo. Ena sama oblast še funkcionira: dav- čna oblast, tako dostavlja pri- tožba, ki je potisnila gorsko va- sico v ospredje javnega zani- manja.

Učbenik
Angleškega
jezika

Vsebuje SLOVNICO
in kratek SLOVAR.
Zelo praktična knjiga. Žepne
oblika.

TA NOVI SLOVAR
ima posebno poglavje o ameriški an- gleščini. Slovar je priredil in sestavl- jani profesor J. Mulaček, ki je bival- več let v Ameriki. — Knjiga ima 295 strani.

CENA:
Trdovezan v platno.... \$1.50
Broširan mehko\$1.25

Naročila s potrebnim zneskom je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Sveto pismo - novi zakon

Vsebuje Sv. Evangelije in Defanja Apostolov. Knjigo je priredil in sesta- vil č. g. Jožef Zidanšek, duhovnik lavantinske škofije. Vsebuje 541 strani in je primerne žepne oblike.

STANE S POŠTNINO \$1.00 Naroča se na naslovu:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Rd. Chicago, Illinois